

Virusi in viroidi pod drobnogledom: skupaj za varnejšo uporabo gnojil iz organskih odpadkov

Organska gnojila, kot so kompost in druga gnojila iz organskih odpadkov, so dragocen vir hranil in pomemben del krožnega gospodarstva. Njihova uporaba zmanjšuje količino odpadkov, vrača hranila v tla in podpira trajnostno kmetijstvo.

Toda – ali ste vedeli, da lahko takšna gnojila vsebujejo rastlinske viruse in viroide?

Če kompostiranje ni izvedeno pravilno, lahko ti povzročitelji bolezni preživijo v materialu in predstavljajo tveganje za zdravje rastlin. To je izziv, ki ga želimo bolje razumeti – skupaj z vami – v okviru projekta »Virusi in viroidi pod drobnogledom: Skupaj za varnejšo uporabo gnojil iz organskih odpadkov«.

Zakaj preverjati varnost organskih gnojil?

Rastlinski virusi in viroidi lahko povzročijo resne gospodarske izgube v kmetijstvu in vrtnarstvu. Z raziskavo želimo ugotoviti, kako pogosto se ti povzročitelji pojavljajo v organskih gnojilih in kako zmanjšati tveganja, ne da bi ogrozili prednosti krožnega gospodarstva.

Kako lahko sodelujete v raziskavi?

V začetku leta 2026 bomo pripravili **kratko anketo**, s katero želimo izvedeti, kako kompost in druga organska gnojila vključujete v svoje prakse – od priprave do uporabe na vrtu ali kmetiji. Zanima nas, kako jih pripravljate, shranjujete in uporabljate, pa tudi, kako ravnate z gnojili, ki jih kupite. Zbrani podatki nam bodo pomagali bolje razumeti obstoječe načine uporabe in na tej podlagi pripraviti priporočila za varnejšo uporabo, ki bo ohranila zdravje rastlin.

Posebna priložnost za sodelujoče:

Izmed vseh, ki bodo izpolnili anketo, bomo izbrali nekaj posameznikov, ki bodo izrazili interes za dodatno sodelovanje. Tem izbranim bomo omogočili, da pošljejo svoj **vzorec**

komposta ali drugega organskega gnojila v analizo na prisotnost rastlinskih virusov in viroidov.

Predvidoma aprila ali maja 2026 bodo izbrani sodelujoči prejeli natančna navodila, kako pripraviti vzorec in kam ga poslati. To je edinstvena priložnost, da prispevate k raziskavi in hkrati izveste več o varnosti vaših gnojil.

Vaša zasebnost je za nas pomembna – vsi zbrani podatki bodo obdelani zaupno, anonimnost sodelujočih pa bo zagotovljena v vseh objavah rezultatov.

Kdo stoji za projektom?

Projekt »Virusi in viroidi pod drobnogledom: Skupaj za varnejšo uporabo gnojil iz organskih odpadkov« izvajamo na **Nacionalnem inštitutu za biologijo**, v sodelovanju z **Biotehniško fakulteto Univerze v Ljubljani**.

Spremljajte naše objave in **več informacij** poiščite na:

<https://projects.nib.si/virokomp/obcanska-znanost-2/>